Gemeente Amsterdam

Participatieplan
Onderhoud Jacques Veltmanbuurt

Participatieplan Onderhoud Jacques Veltmanbuurt

Wat gaan we doen?

De straten en de ondergrondse kabels en leidingen in de Jacques Veltmanbuurt zijn op veel plekken versleten. Op sommige plekken is dit duidelijk te zien, zo liggen bepaalde stoepen er schots en scheef bij door de opdruk van boomwortels. Op andere plaatsen is de veroudering minder goed te zien, bijvoorbeeld bij de kabels en leidingen die nu eenmaal onder de grond liggen. Omdat er zoveel tegelijk moet gebeuren, wordt er onderhoud gepleegd in de buurt onder de noemer Vervanging.

Tegelijkertijd met het onderhoud vindt er een aantal andere projecten in de buurt plaats: Ruimte maken voor het Calvijn college, toekomstbestendige binnentuinen van wooncorporaties en er loopt een Groen in de buurt project. Deze projecten maken formeel geen deel uit van het onderhoud, wel wordt er nauw samengewerkt in ontwerp, participatie en uitvoering. De binnentuinen van de Jacques Veldmanbuurt zijn in bezit van woningcorporaties. De corporaties werken samen met de gemeente en het waterschap aan een klimaatadaptieve inrichting in wat wij de 'knelpunten aanpak' noemen.

Toekomstbestendig onderhoud

De openbare ruimte van de Jacques Veltmanbuurt voldoet eigenlijk niet meer aan de eisen en wensen van deze tijd. Zo zijn parkeervakken vaak te klein en stoepen te smal, ook de inrichting van veel kruispunten voldoen niet meer aan de huidige inzichten met betrekking tot verkeersveiligheid. Om de buurt zo in te richten dat alles weer een tijd meekan, en rekening wordt gehouden met de eisen en wensen van de tijden die gaan komen, is meer nodig dan alleen 'een tegeltje eruit, een tegeltje erin'. Dit noemen we een toekomstbestendige inrichting.

Daarbij willen we wel duidelijk zijn: het blijft een onderhoudsproject, we zullen dus niet straten compleet herinrichten. In principe blijven de rijrichtingen voor autoverkeer hetzelfde en we werken zoveel mogelijk met de materialen uit onze standaard catalogus. Dat geldt ook voor het groen in de wijk. Aanpassingen zijn mogelijk, maar de basisinrichting van de straat blijft gelijk. Bij vervanging houden in principe de stoepen en straten dezelfde maatvoering. Dit betekent dat de meeste stoepen en straten even breed blijven. Wel is het mogelijk om aanpassingen te doen, daarbij valt te denken aan het vergroten van de groene ruimte rondom bomen, het plaatsen van extra fietsenrekken, het omzetten van parkeerplaatsen in groenvakken en het planten van extra bomen.

Meer informatie hierover is te vinden op: Standaard voor het Amsterdamse straatbeeld: Puccinimethode - Gemeente Amsterdam

Wat gaan we doen?

Om de buurt toekomstbestendig in te richten, gaan we het volgende doen:

- Vervanging van de Infrastructuur: Vervanging van de versleten stoepen en straten;
- Waterhuishouding: Maatregelen treffen om piekbuien aan te kunnen;
- Extreme hitte: Maatregelen treffen om extreme hitte op hete dagen te beperken;
- Behoeften van de buurt: Ophalen van de behoeften en wensen die bij u spelen en waar mogelijk meenemen in het ontwerp en de uitvoering.

Relatie met andere programma's

Naast de maatregelen die getroffen worden binnen het groot onderhoud, zijn er andere programma's die gericht zijn op een toekomstbestendige inrichting van de Jacques Veltmanbuurt. Het gaat hierbij om

programma's van de gemeente en programma's van buiten de gemeente (Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Ymere en De Key). Het gaat daarbij om:

- Ruimte Maken Woonbuurten: Schoolplein Calvijncollege;
- Waterschap AGV en Ymere: pilot toekomstbestendige binnentuinen;
- Groen in de buurt: geveltuinen en sociaal tuinieren;
- Klimaatopgave Jacques Veltmanbuurt; waterhuishouding en hittestress;

Dit plan richt zich op de participatie voor het vervangingsonderhoud.

In de volgende paragrafen worden de werkzaamheden van het onderhoud toegelicht, daarna volgt een toelichting op de andere programma's.

Vervanging van de infrastructuur
De straten, de stoepen, het groen en een deel van de kabels en leidingen moeten vervangen worden. De werkzaamheden zijn van gevel tot gevel of van gevel tot tuin. Er wordt gewerkt volgens de principes van de Uitvoeringsstandaard Toekomstbestendig Onderhoud van de Openbare Ruimte, de USTOR. Het werk valt binnen deze standaard onder de categorie “vervanging”. Dit houdt in dat aanpassingen mogelijk zijn maar dat functies niet wijzigen.

Bij vervanging houden in principe de stoepen en straten dezelfde maatvoering. Dit betekent dat de meeste stoepen en straten even breed blijven. Wel is het mogelijk om aanpassingen te doen, daarbij valt te denken aan het vergroten van de groene ruimte rondom bomen, het plaatsen van extra fietsenrekken, het omzetten van parkeerplaatsen in groenvakken en het planten van extra bomen.

Op onderstaande kaart is te zien in welke straten wij gaan werken.

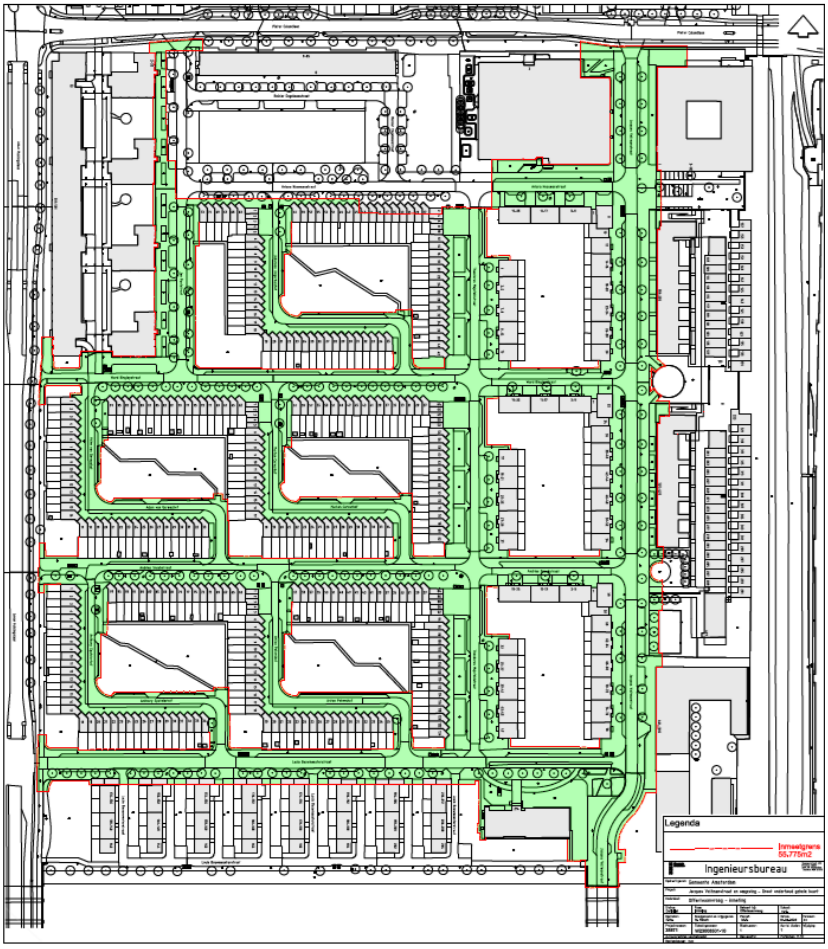

Afbeelding 1: *de groengekleurde delen maken deel uit van de vervanging. De vlakken binnen de groene lijnen zijn corporatiebezit. Aan de noordzijde is een deel onlangs al vernieuwd, hier vindt geen onderhoud plaats. Aan de zuidzijde is geen technische noodzaak om groot onderhoud te plegen.*

Toekomstbestendige inrichting

Waterhuishouding
We verwachten dat er vaker extreme buien zullen vallen. Wanneer dit gebeurt kan het riool het water niet verwerken. In de Jacques Veltman is er niet een direct probleem met de afwatering, toch is het goed om meer regenwater lokaal op te vangen. Door regenwater lokaal op te vangen, hoeft er minder water afgevoerd te worden wat voor het rioolstelsel als geheel gunstig is. Water lokaal vasthouden is ook gunstig tegen uitdroging van de grond. Maatregelen om regenwater langer vast te houden bestaan uit het aanleggen van nieuw groen en het anders inrichten van bestaand groen.

<u>Extreme hitte op hete dagen</u>
Op een groot aantal plekken in de buurt wordt de temperatuur op zonnige dagen extreem hoog. Op onderstaande afbeelding is te zien hoe hoog de gevoelstemperatuur oploopt op hete zomerdagen.

Afbeelding 2: *Hittestresskaart*

De hittestresskaart zegt niet alles. Minstens zo belangrijk is de bevolkingssamenstelling en de kwaliteit van de woningen. De woningen van Ymere zijn onlangs geïsoleerd en blijven daardoor langer koel. Tegelijkertijd zijn er relatief veel oudere bewoners. Oudere bewoners hebben over het algemeen meer last van extreme hitte dan jongere bewoners.

Participatie

Wensen van de buurt ophalen en waar mogelijk meenemen in de uitvoering.
We willen de periode van onderhoud aan de openbare ruimte benutten om met u in gesprek te gaan over uw behoeften wensen en ideeën. Zo kan de gemeente daar in het ontwerp en tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk rekening mee houden.

Omdat een groot deel van het groen in bezit is van De Key en Ymere, trekt de gemeente samen op met de woningcorporaties. Op die manier gaat er geen informatie verloren en kunnen we kijken of we uw ideeën of problemen gezamenlijk kunnen aanpakken. De binnentuinen maken geen deel uit van het onderhoud.

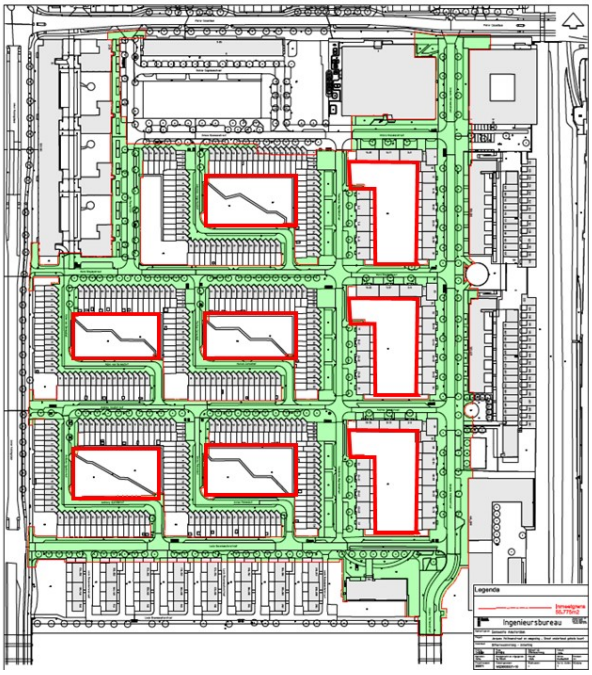

Afbeelding 3: *de rode lijnen geven de randen aan van de binnentuinen. De vijf rechthoekige tuinen liggen direct aan de openbare weg en zijn eigendom van Ymere. De drie tuinen rechts (de oostzijde) zijn meer afgeschermd en zijn in bezit van De Key.*

Hoe kunt u meedoen?

- Wij informeren u via verschillende communicatiemiddelen (brief, flyer, mailing via de woningcorporatie, Facebook, website groot onderhoud). Zo weet u hoe, wanneer en binnen welke voorwaarden zij invloed kunnen uitoefenen.
- Met een breed aanbod van verschillende type communicatiemiddelen zetten we ons in om ook anderstaligen, laaggeletterden en mensen met licht verstandelijke beperking te bereiken. We zullen een extra inspanning leveren wanneer we merken dat we bepaalde (mogelijke kwetsbare) bewoners niet bereiken.
- Het ontwerpvoorstel van de openbare ruimte leggen we aan u voor om zo met uw input de kwaliteit te verhogen (toetsen en verrijken).

Wat is uw invloed?

In dit project is er sprake van twee niveaus van invloed door bewoners. Hieronder een korte toelichting.

- *Informeren en luisteren:* Wij informeren u over het project, waarbij we luisteren naar uw wensen en ideeën. Waar mogelijk nemen we ideeën en wensen over in het ontwerp. Ook houden we rekening met speciale behoeften tijdens de uitvoering, bijvoorbeeld wanneer we weten dat een bepaalde bewoner minder goed ter been is.

  De gemeente geeft aan welke ideeën meegenomen worden in het ontwerp en tijdens de uitvoering en bij welke ideeën dat niet mogelijk is.

- *Reageren:* Voor het groen in de buurt maken wij een plan. Wanneer u andere wensen heeft of zelf een deel van het groen wilt onderhouden dan kunt u dit aangeven of samen met ons hierover nadenken.

  De gemeente geeft aan welke ideeën we hebben ontvangen en hoe we die wel of niet kunnen verwerken in het ontwerp

Wat vragen we aan buurtbewoners?
Voordat we beginnen met het groot onderhoud en het ontwerp afronden, willen we weten wat er speelt en welke wensen er leven in de buurt. Met andere woorden, we willen graag een goed beeld krijgen van de wensen en ideeën die bij u en uw buurtgenoten leven.

Buurtbewoners kunnen ideeën aandragen over de volgende onderwerpen/vragen:

- Wat vindt u belangrijk bij het ontwerp voor de buurt (meer groen, plekken voor fietsparkeren, ontmoeten) etc.
- Waar in de buurt ziet u meer ruimte voor groen, plaats voor fietsparkeren, voor ontmoeten?
- Wat vindt u van het ontwerpvoorstel en het uiteindelijke ontwerp voor de openbare ruimte?
- Zijn er zaken die u mist in ontwerpvoorstel en het uiteindelijke ontwerp?

<u>Wat staat al vast?</u>

- *Aanpassingen zijn mogelijk, maar de basisinrichting van de straat blijft gelijk*. Bij vervanging houden in principe de stoepen en straten dezelfde maatvoering. Dit betekent dat de meeste stoepen en straten even breed blijven. Wel is het mogelijk om aanpassingen te doen, daarbij valt te denken aan het vergroten van de groene ruimte rondom bomen, het plaatsen van extra fietsenrekken, het omzetten van parkeerplaatsen in groenvakken en het planten van extra bomen.
- *Behoud van bomen* We zijn zuinig op de bomen in onze stad. We kappen daarom geen gezonde bomen tenzij dit nodig is vanwege de veiligheid of omdat het echt niet anders kan vanwege de werkzaamheden (wanneer bijvoorbeeld een leiding écht vervangen moet worden en dit niet kan zonder de wortels weg te graven). We kappen dus geen bomen om zo meer parkeerplaatsen te creëren of een speeltuintje aan te kunnen leggen. Participatie op dit uitgangspunt is niet mogelijk.
- *Groen tenzij* is het stadsbrede uitgangspunt als het gaat om de inrichting van de openbare ruimte, dit betekent meer groen in de openbare ruimte tenzij het echt niet anders kan. Het is niet mogelijk om meer groen aan te leggen als de toegankelijkheid wordt beperkt, de doorloopruimte te smal is, de (verkeers)veiligheid minder goed wordt, de bereikbaarheid verslechterd (waaronder het parkeren van voertuigen) of de ondergrondse infrastructuur het niet toelaat.
- Bewoners krijgen ruimte om een actieve rol in te spelen door bijvoorbeeld samen het groen te onderhouden. Hiervoor geldt het principe ‘ja, tenzij’. Samen het groen onderhouden heeft vaak een positief effect op de sociale cohesie in de buurt. Redenen om hiervan af te wijken is als

bewoners niet kunnen beloven het onderhoud voor minimaal twee jaar te kunnen doen. Participatie op dit uitgangspunt is niet mogelijk.

- *Herbestemmen autoparkeerplaatsen* Omdat de parkeerdruk in de Jacques Veltmanbuurt relatief laag is, houdt dit in praktische zin in dat er met name mogelijkheden zijn om parkeerplekken op te heffen om te ruimte te maken voor functies waar behoefte aan is. Bijvoorbeeld om te zorgen voor voldoende waterbergingscapaciteit bij piekbuien tot 70mm (dat is 70 liter per vierkante meter per bui van een uur) en minder hitte door de aanwezigheid van meer bomen. Maar ook meer ruimte voor ontmoeten, ander groen, samen tuinieren of het stallen van fietsen, bakfietsen en andere (elektrische) voertuigen is mogelijk. Om hier ruimte voor te maken kunnen parkeerplaatsen opgeheven worden. Het herbestemmen van autoparkeerplaatsen valt binnen het vastgestelde parkeerbeleid, hierover is geen participatie mogelijk.
- *Locatie huisvuilinzameling* Voor de plekken waar containers op andere locaties worden geplaatst dan nu het geval is, is een apart inspraakproces gehouden. Dit proces is doorlopen en afgerond (afbeelding volgt).

<u>Wie doen er mee?</u>

Het participatietraject is gericht op alle bewoners, ondernemers en gebruikers van de buurt. Wat belangrijk is, is dat de behoeften duidelijk worden. Niet alle belanghebbenden hoeven mee te doen, zolang de belangen maar wel vertegenwoordigd zijn. Er is extra aandacht voor de volgende groepen (de opsomming is NIET in volgorde van belangrijkheid):

- Oudere bewoners;
- Bewoners met een mindere beheersing van de Nederlandse taal;
- Bewoners en bezoekers met een mobiliteitsbeperking;
- LGBTQIA+ mensen;
- Jongeren;
- Kwetsbare groepen;
- Lokale ondernemers;
- Vrouwen.

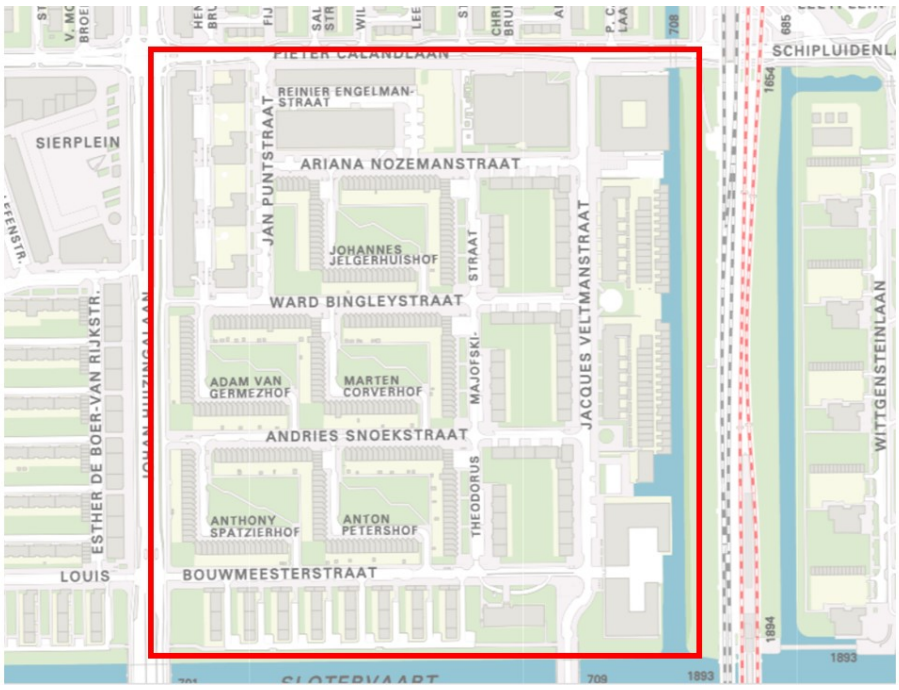

Afbeelding 4: bewoners en ondernemers binnen de rode lijnen van de kaart worden meegenomen in de bewonersbrief. De communicatie richt zich daarmee op de hele buurt en niet alleen de straten waar daadwerkelijk vervangingsonderhoud plaatsvindt.

Hoe en wanneer kunt u meedoen?

- In juni wordt u door middel van diverse communicatie middelen geïnformeerd over de onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte: brief, flyer, mailing via de woningcorporaties, facebook, website.
- Eind juni/ begin juli vinden laagdrempelige gesprekken op straat plaats, voor het wijkcentrum De Anker.

Deze gesprekken worden per brief of flyer en via andere kanalen aangekondigd. Er zal tijdens de gesprekken altijd 'iets' extra's zijn, dit kan zijn een koffiekar of een ijscowagen. Tijdens de gesprekken kunnen u en andere buurtbewoners vragen stellen over het onderhoud en kunt u uw ideeën aandragen. Leden van het projectteam geven uitleg en er zal beeldmateriaal aanwezig zijn.

Tijdens deze momenten zijn niet alleen projectteamleden van het Groot Onderhoud aanwezig. Ook andere collega's zijn aanwezig zoals de gebiedsmakelaars en iemand van beheer en onderhoud die kan vertellen over huisvuil en afval op straat, etc. Ook zullen er collega's aanwezig zijn van de woningcorporaties en andere projecten die de komende tijd gaan spelen. Op die manier krijgen we een beter beeld en kunnen ook punten meegenomen worden waar nu niet direct aan gedacht wordt.

Tijdlijn

- Juni/Juli

Wanneer blijkt dat er weinig input is gekomen vanuit de groepen die extra aandacht krijgen, zoeken we actief naar vertegenwoordigers van deze groepen en denken we er over na hoe we beter kunnen aansluiten. Eerst binnen de buurt en als dat niets oplevert dan binnen het stadsdeel. Op die manier kunnen we een beter beeld krijgen van de wensen en belangen vanuit deze aandachtsgroepen. Wanneer tijdens het proces blijkt dat we een bepaalde groep over het hoofd hebben gezien dan zullen we hier ook extra aandacht aan besteden.

Naast de interviews met belanghebbenden, worden er gesprekken gevoerd met diverse professionals. Hierbij valt te denken aan de buurtconciërge van de corporaties, de welzijnsorganisatie en vertegenwoordigers van het Calvijncollege.

In dezelfde periode denken we na op welke manier we een kunstenaar of een andere creatieve denker kunnen inzetten bij de ontwikkeling van de buurt. Daarbij ligt niet zozeer de nadruk op het maken van kunst in de openbare ruimte maar veel meer bij het inzetten van kunst om het creatieve denken van buurtbewoners, lokale ondernemers en professionals aan te wakkeren. Oftewel: hoe kunnen we kunst gebruiken om onszelf uit te dagen en om onszelf op andere gedachten te brengen?

- September/oktober: informatiebijeenkomst en communicatie

Deze bijeenkomst is gericht op het delen van informatie, het terugkoppelen van de opgehaalde behoeften en de verwerking ervan in het ontwerp. Ook halen we eventuele zorgen op. Er zijn nog kleine aanpassingen aan het ontwerp mogelijk. Deze bijeenkomst is gericht op alle bewoners, ondernemers en gebruikers van de buurt..

In dezelfde periode organiseert het Calvijncollege een buurtfestival. Het project zal hier ook aanwezig zijn met een informatiestand. Ook bij deze bijeenkomst zullen het waterschap en de woningcorporaties uitgenodigd worden.

Communicatie over het definitief ontwerp en de vindt plaats via de website. We zorgen ervoor dat er ook informatie bij het wijkgebouw komt te liggen en kijken of we de informatie daar ook op kunnen hangen. We zoeken uit of het mogelijk is om informatie te delen via bijvoorbeeld billboards.

Wat gebeurt er met uw inbreng?

Tijdens de gesprekken op straat kunt u uw mening geven op het voorlopige ontwerp van de openbare ruimte. Wensen en ideeën die passen binnen de voorwaarden worden in het ontwerp meegenomen. In een latere fase presenteren wij onze ideeën over het groen in de wijk. Op deze ideeën kunt u reageren.

In het najaar van 2025 organiseren gemeente en de wooncorporaties een informatieavond waar wordt gedeeld welke wensen en behoeften naar voren zijn gekomen tijdens de ophaalmomenten. Ook volgt een terugkoppeling over en hoe deze wensen en ideeën wel of niet konden worden meegenomen in het ontwerp en waarom dit het geval is. Daarnaast volgt een presentatie van het ontwerp openbare ruimte. We gaan op zoek naar een plek waar dit ontwerp ook in te zien is.

Er komt een projectpagina. Op deze pagina komt ook informatie over hoe we met de inbreng omgaan.

Van het participatietraject wordt een participatieverslag gemaakt. In dit verslag wordt verslag gedaan van de verschillende momenten, hoe deze verlopen zijn en wat er met de opgedane kennis en ingebrachte wensen gebeurd is.

Vooruitblik

De werkzaamheden staan gepland voor 2026 en 2027. Tijdens deze periode staat het projectteam open voor ideeën uit de buurt m.b.t. tijdelijke inrichting en initiatieven uit de buurt. Tijdens de werkzaamheden is het projectteam bereikbaar voor maatwerk, bijvoorbeeld als bewoners afhankelijk zijn van een scootmobiel of wanneer er een verhuizing is. Op welke wijze het project communiceert en bereikbaar is, wordt later omschreven in het BLVC-plan (bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie).

Andere projecten die spelen:

Groen in de buurt: geveltuinen en sociaal tuinieren

In de Jacques Veltmanbuurt is een actieve groep bewoners die graag een bijdrage levert aan het groenbeheer in de buurt. Deze bewoners hebben ook ideeën bij de inrichting van groene plekken. De eerste rondgang met het project Groen in de Buurt, leverde al concrete voorstellen op die kunnen worden meegenomen in de onderhoudswerkzaamheden.

Daarnaast is het gezamenlijk beheren van het groen een mooie manier om elkaar te ontmoeten en kan het kwetsbare of eenzame bewoners meer verbinden met buurgenoten. Dit kan de veerkracht van bewoners sterk verbeteren.

Uit de stadsmonitor blijkt dat ruim de helft van de alleenstaande bewoners in de Jacques Veltmanbuurt eenzaamheid ervaart, dit ligt ver boven het stedelijk gemiddelde. Daarnaast is een deel van de buurtbewoners op een bepaalde manier kwetsbaar (bijvoorbeeld financieel of qua gezondheid). Bij het onderhoud kan rekening gehouden worden met kwetsbare bewoners, zo kan een deel van de (semi-) openbare ruimte worden ingericht voor buurtbewoners om bijvoorbeeld samen te tuinieren of om elkaar op een andere manier te ontmoeten in de buurt. We zullen de behoeften hiervoor ophalen en ook onderzoeken welke bijdrage de groen-coöperatie Nieuw-West hieraan kan leveren.

Ruimte maken voor het schoolplein Calvijn College

In 2015 heeft het Calvijn College zijn intrek genomen in het nieuwe gebouw aan de Callandlaan. Er is weinig ruimte rondom de school beschikbaar of anders gezegd: er is wel een school maar er is geen schoolplein. Een resultaat van het gebrek aan ruimte rondom de school is dat leerlingen veel door de buurt gaan lopen en daar soms ook voor overlast zorgen. Daarnaast is het voor de leerlingen ook gewoon fijn om een eigen plek te hebben buiten de muren van het schoolgebouw. Een plek om te ontspannen, te bewegen en te ontmoeten.

Het programma Ruimte maken Woonbuurten heeft de opdracht om middels tijdelijke maatregelen de leefbaarheid van de directe schoolomgeving te verbeteren. Door parkeerplaatsen rond de school een andere bestemming te geven en de fietsnietjes naar de Jacques Veltmanstraat te verplaatsen, ontstaat er voor de school verblijfsruimte. Dit kan mogelijk ook achter het Calvijn College worden gecreëerd. Bij goed functioneren kan een deel van de tijdelijke maatregelen in de onderhoudswerkzaamheden worden omgezet in een definitieve inrichting.

Het project Ruimte Maken in Woonbuurten organiseert samen met het Calvijncollege een zelfstandig participatietraject. Vanuit het onderhoudsproject wordt de ruimte gemaakt rondom het gebouw. Bewoners rondom de school worden in beide participatietrajecten betrokken.

Pilot toekomstbestendige binnentuinen

Het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft samen met Ymere de ambitie om het groen dat in eigendom van de wooncorporatie is toekomstbestendig en klimaatadaptief in te richten. Voor de hand liggende maatregelen zijn het vervangen van verhardingen door groen, het planten van bomen, het planten van struiken en planten die beter bestemd zijn tegen hitte en droogte en het aanleggen van wadi's. Daarnaast kan er ook gekeken worden naar gevels die vol op de zon staan.

Het klimaatadaptief maken van deze tuinen is vooral een taak van de corporaties, in samenwerking met het Waterschap. Tegelijkertijd kunnen zowel de corporaties als de gemeente het niet alleen. We moeten hier dus samen in optrekken. Nu de openbare ruimte toe is aan onderhoud, ligt hier een kans. Wanneer u met ideeën komt voor de binnentuinen dan zullen we deze doorgeven aan de woningcorporaties.

Gezamenlijke opgave, één communicatie

In de beleving en ervaring van veel bewoners en lokale ondernemers zijn de genoemde projecten allemaal zaken van 'de gemeente'. Zo is het lang niet bij iedereen duidelijk dat een groot deel van het groen eigendom is van de wooncorporaties en ervaren bewoners van de buurt soms overlast van scholieren van het Calvijn College die in de buurt rondhangen bij gebrek aan een schoolplein.

In de communicatie trekken we daarom samen op. Het groot onderhoud wordt daarbij het gezicht naar buiten toe. Voor de communicatie op detailniveau en uitvoering is elk project zelf verantwoordelijk. Ook voor eventuele co-creatie staat elk project zelf aan de lat. Hoe deze gezamenlijke aanpak eruit gaat zien, is nog onderwerp van gesprek.

Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Mochten er wijzigingen plaatsvinden dan zullen we dit uitleggen. Kijk voor de actuele informatie op amsterdam.nl